

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:
Dr. VARGA LAJOS.
Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

A házszabályok revíziója.

(K. Sz.) Abban a nagy kavardásban, amelyet a képviselőház házszabályainak tervezett módosítása felidézett, annyiféle téves nézet, aggodalom, sőt gyanúsítás hangzott fel, hogy néhány felvilágosító őszinte szó bizonyára az egymással küzdő feltogások tisztázására nem lesz felesleges.

Aki a parlamenti életünket csak egy évtized óta figyelemmel kísérte, az kétségkívül arra a meggyőződésre jutott, hogy a házszabályok reformra szorulnak. Tévhit, amely ismételt keservesen bosszulta meg magát, az, hogy a szólásszabadság azt jelenti, hogy minden képviselő, akár bir arra elég hivatottsággal, akár nem, a parlamentben annyit és oly soká beszélhet, amennyi neki tetszik.

Szembeötlő az első pillantásra is, hogy ez által a többi képviselő szólási joga korlátoztatik, eltekintve attól — amitől pedig itt eltekinteni nem lehet — hogy a törvényhozásnak mindenképen drága idejét ily módon a legteljetelebbül elfecsérelni lehet.

Ez nem szólásszabadság, hanem a szólásszabadsággal való visszaélés és az ország egész lakossága a megmondhatója, mennyi helyrehoz-

hatatlan kárt okozott ez már. A legnagyobb bölcsességeket és beható tanulmányokat tartalmazó szónoklatokat bizony legfeljebb egy óra alatt lehet elmondani, ha a szónok nem épen csak az időt akarja kitölteni, holott nálunk — sajnos — még obstrukciómentes tárgyalások alkalmával a 2—4 órás beszédek sem tartoznak a ritkaságokhoz.

A „szólásszabadsággal“ üzött visszaélések már régen ki vannak küszöbölve a világ legszabadabb és legalkotmányosabban uralkodó népeinél és ime a büszke angol nép parlamentjében és közvéleményében senki sem panaszkodik, sőt mindenki nagyon üdvösnek találja, ha az elnök úgy veszi észre, hogy az igen tisztelt szónok ur fejtegetései nem okvetlenül szükségesek a kérdés tisztázásához, vagy tulsoká tartanak és egyszerűen megvonja tőle a szót.

Nem akarunk ezuttal annak fejtegetésébe bocsátkozni, hogy mi nálunk kik voltak azok, akik a szólásszabadsággal visszaéltek és az eredményes törvényhozási munkát az obstrukció zavaros vízüken tönkretették, de azt hisszük, az ország egész józan lakossága igazat fog nekünk adni, ha azt mondjuk, hogy ennek az állapotnak valahára véget kell vetni.

Semmiféle jogunk, semmiféle

szabadságunk nem fog szenvedni, ha Kökényessy képviselő ur nem fog egy egész ülésen át többé-kevésbé ismert témákat variálni, hogy fényes tehetségeit ragyogtassa, hanem ha mondanivalóját röviden, de annál értelmesebben fogja elmondani.

Ettől csak jót várhatunk és ha a kormány ezen reform megvalósításához hozzájárul és attól nem tagít — és értesülőünk szerint nem is fog tagítani — akkor ismét oly cselekedetet visz véghez, amelyért a legnagyobb hála és minden igaz hazafi lelkes támogatása illel.

A házszabályrevízió.

Az ujoncjavaslatok.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, január 24.

Justh Gyula elnököl az ülésen.

A jegyzőkönyv hitelesítése után

Bizony Ákos előadó jelentését tesz a bírói és ügyészi szervezetről szóló törvényről.

Nagy Emil megindokolja a házszabály módosításáról szóló javaslatát. Mindenki átérzi a javaslat fontosságát. Nálunk a népképviselő parlamenti formája nem tulságosan régi. Régente a kormányzó férfiak csupán a királynak voltak felelősek. Régi országgyűléseinket a nemzeti gravámenek folytonos

Rabok az utcán.

A „Debreczen“ számára írta: *Kuthi Sándor.*

Láncolt kezekkel a darócruhába
Végig az utcán mennek a rabok
S szemükbe tétova fény ragyog —
Napsugaras a korzó szép világa.

Van köztük ifju. Minden ifjusága
Idegen, zord falak közt hamvad el
Egy ember vére száz halált lehel
Ez száz halál a börtön nagy magánya.

Van, kire otthon ifju feleség vár.
Egy perenyi örültségnek nagy az ára,
Csak a rab érzi: a szabadság drága.

Van, aki őszén vánszorog tova
Neki nincs vágya, sem emléke már,
Régen elpusztult kedves otthona...

Mókák a házasságról.

— A „Debreczen“ eredeti tárcája. —

A házasság az összes idők legrégibb intézménye. Adám ósapánk — kinek már csak azért is legyen áldott az emléke — ezt feltalálta. Kér, hogy erre a találmányra

nem szerzett magának mindjárt kizárólagos szabadalmat. Az ezért járó díjakat a házassulandók egész bizonytalán szívesen megfizették volna.

Hogy Éva őnagysága a legjobb gazdaszony volt, ezt leginkább az a körülmény bizonyíthatja, hogy az ő idejében semmi esetre se volt nálánál jobb, vagy különbség található. Azzal, hogy előbb ő evett a paradicsomi almából és csak aztán ajánlott fel belőle harapásra valót (és talán még azt se olyan nagyon szívesen a kedves életpárjának) csak azt a fellejtést képes igazolni, hogy már ő is tudott latinul és ismerte azt a közmondást: „prima persona ego sum.“ A mai asszony talán meg kóstolót se hagyna a férjének.

Hja, idők, viszonyok és emberek: minden megváltozott. Milyen óriási különbség az akkori és a mai házasságok fogalmai közt!

Ha manapság egy fiatal, vagy akár vén leánynak a házasságról beszélnek, rögtön a papucsra és ennek mikénti alkalmazhatására gondol. Akár bevalljuk mi férfiak, akár tagadjuk: mégis csak mindannyian papucshősök vagyunk.

A leányok már a házasság szóbakerülésekor különféle koloraturákkal készülődnek a házassélet duettjéhez, amely aztán eltartson

ám az egész életen át. Mert ez nem más, mint a hangverseny, amelyet az asszony a férjével elénekel. Persze az asszony éneklő a primet, hiszen az első hang az övé és a férje csak szekundál. Az asszony hangja olyan, mint a csengő ezüsttű, csak hogy nem csak az ezüsttűt, hanem még az aranyat is a férjének kell előteremteni. Jaj neki, ha nem teszi. Az asszonyok haragja irtózatos. Duzogással kezdik, lármával folytatják és kiabálással végzik, ha ugyan ilyesminek vége szakad. Ez az asszonyok szólója, ha a férj nem okos, őt a perpatvarkodással egyedül hagyni.

Az asszony a főnév a házasság grammatikájában. A férj a jelzője, a házasságnak sörcégére, de legkevésbé az ur a házban. Az asszonyok szerint a férfiak semmit se érnek. Ha ezt komolyan mondogatják, azt hiszem komolyan el is lehet nekik hinni.

A férfiak ősidők óta nem voltak valamire valók és bátran hihető, hogy Éva asszony se ütötte meg a főnyereményt akkor, amikor Adámné őnagyságává lett. Mert amikor Adám a tiltott gyümölcsből evett és bünnöskéje tudatában gyáván elbujt, az Isten hiába hívogatta.

Édes teremtményem, ha mindazok a mai férfiak el akarnának bujdosni, kik tiltott gyü-

sürgetése jellemzi. A kormány ilyen körülmények között nagyon népszerűtlen fogalom lett. Általános nézet szerint csak a kisebbségben lehetnek jó hazafiak. Kossuth és Széchenyi megteremtették negyvennyolcban a felelős kormányt, a parlamentárizmust. A vívmányokat teljesen eltiporta a reakció, de hatvanhétben Deák Ferenc visszaállította a parlamentárizmust. Azonban inkább a külső formája maradt meg, mint a lényege. A nép nagy rétegei nem tudtak felmelegedni az új rendszer iránt. 1905-ben történt meg az a változás, a mely mai rendszerünket kényszerítette a kormányzás átvételére. Ez a mai rendszer nem fölülről bírja erejét, hanem, a mellett, hogy a korona iránt jobbagyi hűséggel viselkedik, a nemzeti aspirációkból merít erőt. Ha a nemzeti aspirációknak ez a rendszer nem képes felfelé és lefelé érvényesülést szerezni, akkor mehetünk sirva a nemzeti kisebbség glorifikálásához. Az a feladat tehát, hogy a majoritás érvényesülését biztosítsuk. Csak az a kérdés, hogy akár fent Bécsben, akár szociáldemokrata agitátorok a falukban, nem diszkreditálják-e a többséget. Nem kérdik-e majd, érdemes volt-e annyit küzdeni?

— Bizony nem — kiáltják a diszidensek.

Nagy Emil: Meg van róla győződve, hogy a kilépők sem különböznek tőlük a célok tekintetében. De ők, vagy mások megtehetik, hogy hónapokon át névszerint szavaztatnak bennünket, míg mi itt tespedünk. Bejött husz nemzetközi szociálista, aki nem itt született, nem szitta még magába a hazaszeretetét. (Nagy zaj.) Nem lehet, hogy ezek megakadályozzák minden lépésünket. A nemzeti akarat érvényesülése szükségessé teszi a házszabályok módosítását. Erdembe nem bocsátkozom, csak kérem, méltóztassék az indítványt napirendre kitűzni. Már halom az aggodalmaskodókat, akiknek azonban nincs igazuk. Itt a nemzeti többség, nem lehet tavoli kombinációkra adni. És ha veszélyben a nemzeti gondolat, a jövőben nem obstrukcióval, hanem kint, a népek millió között kell azt megvédeni. Ha szívmegyünk a házszabályokkal és nem alkotunk semmit a népért, mivel fogunk elébük menni. Alkotni kell a népért, dolgoznunk kell és hogy ez lehetséges legyen, kérem indítványom napirendre tűzését. (Helyeslés.)

Az óriási többség úgy határoz, hogy napirendre tűzi az indítványt.

— Eljen Tisza István — kiáltják a diszidensek.

— Ellenpróbát kérünk — szól valaki.

Elnök: Az ellenpróba csak segédeszköz az elnöknek. Most semmi szükség nincs rá, mert a többség kétségtelen.

Következik az ujoncjavaslat.

Bizony Ákos személyes megtámadtatásaimén reflektál Bozóky Árpád tegnapi felszólalására.

mölcsöt élveztek és élveznek, azt hiszem, nagyon ritkán lehetne egyet-egyét az utcákon, sétányokon, korzókon látni és a szegény asszonyok: dobozó (mert a civilizáció ezen terjesztője még ma is nagy divatban van) vagy újságok, avagy falragaszok útján hirdetnék: elveszett egy férj, tegnap óta hiányzik a férjem. Az esti sétán alkalmassal eltévedt. Különös ismertető jelei nincsenek, mert hát semmiben sem különbözik a többi mai férjtől. Mint mindezek, ő is szerelmes természetű — kifele; szívesen játszik ferblit, különösen jól alsótt, ámde nagyon rosszul mariaget. A többi férfiak módjára ő is már kopaszodik és a bajuszát német módé szerint viseli. A becsületes megtaláló nagyon szépen kéretik, hogy — tartsa meg magának.

Semmi sem beszél hangosabban a férfi érzékelensége mellett, mint az özvegyisége. Alig, hogy a férfi eltemette a feleségét, máris másik után néz és fut. Nem így az özvegyasszony. Ha rég meg is szűnt már a fájdalom, mégis csak kifartja a gyászvetet, mert — no mert a fekete szín oly előnyösen és jól áll neki. Ugyan mi is az özvegyi állapot? Nem más az, mint szabadjegy a második házasság előadásához.

Azt mondják: a házasságok az égben kötöttek. Lehet, hogy régen így volt, de

Molnár Jenő kéri, csináljanak statisztikát a katonaköteles férfiakról.

Wekerle Sándor miniszterelnök reflektál Bozóky Árpádnak arra az indítványára, mely a magyar vezényleti nyelvet sürgeti. Tudvalevő, hogy ezek a dolgok függőben tartattak, míg az új parlament összeül. Kéri a szakasz változatlan elfogadását.

A ház a szakaszt az összes indítványok elvetésével változatlanul elfogadta.

A második szakaszt vita nélkül fogadták el, amivel az ujonclétszámról szóló törvényt letárgyalták.

Következik az ujoncmegajánlásról szóló javaslat.

Moskovitz Iván előadó elfogadását ajánlja a javaslatot.

Bozóky Árpád: Az ujoncmegajánlás evidenter bizalmi kérdés. Mint negyvennyolcas nem viselkedik bizalommal a hatvanhötös kormány iránt. A kormány megszegte az átmeneti programot.

Egy hang: Ezt már elmondta egyszer. Bozóky Árpád: El. A kormány tulment az átmeneti programon, nincs értelme, hogy a koalíció vezesse tovább a parlamentet. A koalícióban különben is állandók a torzsalakodások. A koalíciós kormánynak nem szavazza meg a javaslatot, hanem határozati javaslatot nyújt be ellene.

Ferdinándy Béla, mint a függetlenségi párt tagja helyesli, hogy felszínre hozták a grav meneket. A honvédelmi miniszternek köszönetet mond, hogy megadta a kívánt felvilágosításokat. Kérdi a honvédelmi minisztert, kellő színvonalon áll-e a magyar katonai irodalom? Alig hiszi, hogy más lehet a felelet, minthogy nem. Határozati javaslatot nyújt be a magyar katonai irodalom pártolásáról. (Helyeslés.)

Schiffert József a katonaságot kelevénynek mondja, a törvényjavaslatot nem fogadja el.

Thaly Kálmán a magyar katonai irodalomról beszél. Ferdinándy felszólalásában teljes a jóindulat, de a dolog előzményeit nem ismeri eléggé. A magyar tudományos akadémia régóta, állandóan foglalkozik a magyar katonai szakirodalommal és történelemmel.

Elnök az ülést öt percre felfüggeszti.

Irodalom.

Reviczky pályázat. A főiskolai Magyar Irodalmi Társaság ez évi pályáztatételei közül az Armós alapítvány (40 kor.) kamatára már most kiützte első pályáztatéletét, melynek feladata Reviczky Gyula költészetének méltatása. Pályázati határidő március 1. Jelentés pályaművek ez időre a M. I. T. titkárához juttatandók.

ma már ez az előre kialakított hozománya való tekintetből se hihető. Csak egyetlen egy van ilyen: a nap és hold. És igaz, ami igaz, hogy ennél szerencsésebb és ideálisabb házaspár bizony nincs. A férj uram, a hold, egész éven át egyetlenegyszer sem ölelkezik, de nem is civakodik nejével, a nappal. Amint ez közeledik, amaz már megy. Nem is a legrosszabb elv.

Hogy hova megy? Hiszen látható, csapodár léte máris bekacsintgat a szép lányok ablakába. Azonban a napasszony öngyűsége se sokkal különb kedves férjéuránál. Talán nem elég szarvat rek reá? Vagy nem eleget diszti magát és szurja a szeméinket? Nem hevit-e bennünket és nem okoz elég vihart? Az azonban kétségtelenül igaz, hogy rövid ittlétünknek ő ad világságot és életet; a pillangószárnyaknak ő kölcsönöz zománcot és szinpompát és az illatos rózsa mellé illeszti a viruló bimbót.

Az asszonyok a naphoz hasonlítanak. Eletünk tavaszán ők fakasztják ki sziveink legelső rügyeit és ha megjön az élet tele és betakarja fejünket hófehérséggel, ismét csak ők azok, akik lágy sugaraikkal melegítik hidegülő érverésünket és felséges alkonypirban fénylenek, ha az utolsó óránk út.

A városi közgyűlés tárgyai.

A Stenczinger-féle ház megvétele.

Uj nevet kap a Tizenhárom-város-utca.

— január 25.

(Saját tudósítónktól.) A jog- és pénzügyi bizottság tegnap délután ülést tartott, melyen a januári közgyűlés tárgyait előkészítést folytatták.

Az ülésen tárgyalás alá került a Stenczinger-féle ház megvételének az ügye. E házra ugyanis a Csapó-utca kiszélesítése és egy szép tér létesítése miatt van szüksége a városnak. A ház tulajdonosa azonban igen nagy összeget, 220 ezer koronát kér a várostól vételár fejében, ami azonban a ház értékét, 140–150 ezer korona, tekintve igen magas ár. Igaz ugyan, hogy a tulajdonos az összeget, mint „pretium affectionis“-t kívánja, de ez kisajátítás esetén irreleváns, aminthogy jelen alkalommal is kisajátításra szükséges és így a bizottság által proponált 180 ezer koronával jól megfizeti a város a ház árát.

Egy utcának, a Tizenhárom-város-utcának névváltoztatásába is belement a bizottság, amit 43 Tizenháromváros-utcai háztulajdonos kért. Az utcának Hajdu-utca lesz az új neve.

Az utca nevének megváltoztatása helyes volt, de új elkeresztelése Hajdu-utcára, a dicső történelmi vonatkozású „hajdu“ névre való tekintetből, nagy foku izléstelenség, amit a közgyűlés bizonyára nem fog szentesíteni.

Az ülésről szóló tudósításunk a következő:

Jelen voltak Vecsey Imre főjegyző elnöklele alatt Márton Imre, Rickl Antal, Juhász Ignác, Tüdös János dr., Komlóssy Arthur, Beregi Nagy Sándor, Magoss György dr. főügyész, Roncsik Lajos főszámvevő, Vargha Károly tb. tanácsnok, Hochfelder Jakab, Fejér Ferenc dr., Bacsó Dezső dr., Aczél Géza főmérnök, Rochlitz Arthur.

Előadó bejelenti, hogy Köblös Mihály 15 ezer koronáért felajánlja a városnak Kigyó-utca 5. számú házat megvételre, utca-nyitás céljaira, ha pedig a város a telket meg nem veszi, úgy építési engedélyt kér. A házastelket a mérnöki hivatal felbecsülte s értékét 11 ezer 500 koronába állapította meg.

Márton Imre ajánlja, hogy 11 ezer 500 koronáért vegye meg a város a házat. Magoss György dr. az utca-nyitás helyett a Csapó-utca kiszélesítését kívánja s így szerinte felesleges az utca-nyitás, tehát a ház megvétele is. Komlóssy Arthur az építési engedély megadása és a házvételi ajánlat elutasítása mellett van. Márton Imre újból felszólal s az utca-nyitás kérdésének fontosságára való tekintetből az ügyet napirendről levenni javasolja. Fejér Ferenc dr. indítványozza, hogy vegye meg a város a házat a megbecsülési áron. Juhász Ignác csak azokat az utca-nyitásokat kívánja, amelyek a leg-szükségesebbek, felesleges és hiábavaló költségekbe nem megy bele. A napirendről való levételét ajánlja ő is.

A bizottság Márton Imre indítványát fogadja el s az ügyet leveszi a napirendről.

A Tizenháromváros-utca elkeresztelése.

Czeisler József és társai a Tizenhárom-város-utca nevének megváltoztatását kérik Hajdu-utca névre. Márton Imre előadja,

hogy a 13 szepesi város emlékére neveztek el a kérdéses utcát Tizenháromváros-utcának s ez történelmi név, felesleges a megváltoztatása. Beregi Nagy Sándor a kérelem teljesítése mellett van. Fejér Ferenc dr. Debrecen e régi elnevezésű utcáját feleslegesnek tartja új névre keresztelni. Komlóssy Arthur hivatkozik arra, hogy az utca neve történelmi emléket őriz, ezért nem járul hozzá a név megváltoztatásához. Juhász Ignác nyomós indoknak tartja, hogy az utca összes háztulajdonosai aláírták a folyamodást, aminek bizonyára súlyos oka lehet. Hochfelder Jakab indítványozza a kérelem teljesítését. Magoss György dr. szintén a névváltoztatás mellett van, mert nevezett utcabeli lakosok méltánylandó erkölcsi nyomás alatt állva folyamodtak az utca nevének megváltoztatása iránt.

Elnök szavazásra teszi fel a kérdést, mire a bizottság úgy határoz, hogy a kérelmet teljesíti s az utca nevének Hajdu-utca-ra való változtatását megengedi.

A gyalogrendőrök fejenként 20 korona drágasági pótlékot kérnek. A bizottság a kérelem dolgában nem határoz, mivel a közgyűlés már megszavazta a drágasági pótlékot.

Nagyvárad városa átiratot intézett Debrecen városához, hogy pótolja a város Nagyváradnak a képviselőházhoz állami zálogházak felállítására iránt intézendő feliratát. A bizottság tudomásul veszi az átiratot, de nem pártolja.

Kiseb ügyek.

Móré Sándor, a városi faraktár felügyelője kéri, hogy a város vegye fel a nyugdíj-jogosultak közé.

Márton Imre a kérelmet nem tartja teljesíthetőnek, mivel felvétele szabályrendelet ellenes. Indítványozza, hogy várják be az új szabályzat javaslatának letárgyalását és elfogadását, addig pedig vegyék le a napirendről.

Fejér Ferenc dr. amellett van, hogy teljesítsék a kérelmet s ne tegyék függővé a bizonytalan jövőjű javaslatról.

Bacsó Dezső dr. hasonló értelemben szólal fel.

Tüdős János dr. hozzájárul Márton Imre indítványához, de azzal a pótlással, hogy hívják fel a szabályrendelet készítésére kiküldött bizottságot a javaslat sürgős letárgyalására.

A bizottság elfogadja Márton Imre indítványát a Tüdős János dr. által tett pótlással.

Biró Géza köztisztviselési vállalkozó 2000 korona támogatást kér a várostól, arra való hivatkozással, hogy vállalt kötelezettségeinek lelkiismeretes teljesítése nagy anyagi megerőltetésbe kerül.

Aczél Géza előadja, hogy a vállalkozó pontosan megfelel kötelezettségeinek, javasolja a kérelem teljesítését.

Komlóssy Arthur szintén méltányosnak találja a kérelem teljesítését.

Fejér Ferenc dr. hivatkozik arra, hogy a hasonló szerződéseken kívül való általánosítások, vagy támogatások olyan anomáliákra vezetnek, hogy pályázatok alkalmával az egyes vállalkozók leszorítják az ajánlati árakat azon reményben, hogy később ugyanis fognak szerződésen kívüli segélyben részesülni. Kéri a kérelem elutasítását. Roehltz Arthur amiatt szólal fel, hogy a trágyszállítások kora este végezteti a vállalkozó, miáltal egész utcákat bűzösé tesz. A bizottság több felszólalás után úgy határoz, hogy leveszi az ügyet napirendről, mivel a szerződés nem fekszik a bizottság előtt s a kérelem ügyében legközelebb fog határozni.

Megveszik a Stenczinger házat.

Előadó betérjeszi, hogy öv. Stenczinger Karolyne Csapó- és Piac-utca sarkán fekvő házat megvételre ajánlja fel a városnak 220 ezer koronáért.

Tüdős János dr. nagyon drágának találja a ház árát és ennyit nem is javasol megadni a telekért. Előadja, hogy a Nagytemplom előtti tér rendezése aktuális a Kossuth-szobor felállításá miatt. Ezért ennek a területnek kisajátítás útján való rendezése elkerülhetetlen. Minthogy így a kérdés megoldása sürgős, javasolja, hogy a Csapó-utca

megnyitása, tehát városrendezés miatt a város a kisajátítási eljárást haladéktalanul megindítsa.

Fejér Ferenc dr. ajánlja, hogy a szomszédos tulajdonosokkal becsátkozzanak tárgyalásba, mennyi anyagi áldozattal járulnak hozzá a vételhez, mert ha a Stenczinger házat eltüntetik, a szomszédos telkek értéke tetemesen emelkedni fog. A 220 ezer koronát igen magas árnak tartja 160, maximum 180 ezer koronát javasol a házért adni.

Aczél Géza példákra hivatkozik arra vonatkozólag, hogy kisajátítási per esetén a bíróság a legnagyobb becsért fogadja el, mert a bíróság a magánérdekeket a legmészszebbmenőleg védi. Ajánlja, hogy a házért 9 hold földjével együtt 200 ezer koronát ajánljanak fel vételár fejében.

Juhász Ignác kívánja, becsültsék meg a házat s a becsü alapján határozzanak a kérdésben.

Elnök szavazásra teszi fel a kérdést, mire a bizottság úgy dönt, hogy javasolni fogja a közgyűlésnek, hatalmazza fel a tanácsot arra, hogy 180 ezer koronáért vegye meg a tulajdonostól a házat, ha pedig az egyezség nem sikerül, úgy haladéktalanul indítsa meg a tanács a kisajátítási eljárást.

Uj felüljáró.

Ezután Aczél Géza főmérnök előterjesztette az államvasutak és a díószegi út keresztezésénél építendő vasuti felüljáró ügyét. A vasuti felüljáró építési költsége 180 ezer koronába kerül, amelynek felét a kereskedelemügyi miniszter elvállalta, a pénzügyi kormány pedig 12 ezer koronát vállalt magára, így tehát a városra 78 ezer korona esnek. A bizottság a főmérnök indítványa nyomán javasolni fogja a közgyűlésnek a költségek megszavazását.

Az ülés 7 óra után ért véget.

Mulatságok.

A függetlenségi párt bálja ma este fog lefolyni a Bika szálloda dísztermében. A bál sikere érdekében a rendezőség minden lehető elkövetett s bizonyos, hogy az épen olyan fényes sikerű lesz, mint általában a pártbálok minden időben. A bálon a pártvezetőség teljes számban jelen lesz s kétségtelen, hogy magyaros fesztelenség, családias jó hangulat tekintetében a függetlenségi párt bálja a farsang legsikerültebb mulatsága lesz.

Somogyi Pál ünneplése.

— január 25.

Február 4-én 25 éves évfordulóját érik annak az eseménynek, hogy a debreceni református egyház presbyteriuma Somogyi Pált főjegyzővé megválasztotta. E huszonöt év alatt hajh mennyi változás történt: egyház és iskola, társadalom és állami élet a fejlődésnek mily hosszú láncolatát mutatják és ez a huszonöt év nyomot hagy minden intézménynek történetében. A debreceni református egyház legutolsó huszonöt évének történelme pedig Somogyi Pálnak nevével elválaszthatatlan. Immár negyedszázadon át viseli főjegyzői tisztét szakadatlanul és ennek a tisztének példás lelkiismeretességgel, fáradhatatlan buzgalommal történt betöltése által az egyházi élet eseményeinek valóságos központjává, tengelyévé lett. E nehéz tisztében a kötelesség teljesítésnek volt mindenkor megalkuvás nélküli példányképe, aki nem zajjal, — de a feltűnést mindenkor kerülve, hanem egyháza és felebarátai iránti olthatatlan szeretetből áthatva végezte terhes munkáját. Egyháznak, iskolának felvirágoztatása és az igazi keresztényi szeretetnek megvalósítása voltak főcéljai, melyeknek eléréséért a főjegyzői székben immár negyedszázadon át dolgozott fáradhatatlanul, nem

várva a maga részére mást, mint azt a boldogító öntudatot, melyet a reá bízott nagy munkánkjól elvégzése közpályán működő férfiak adnak és mindenért, mint legfőbb jutalommal: meglegedvén felebarátainak meleg szeretetével és ragaszkodásával.

A presbyterium, mint az egyháznak kormányzó testülete megáll ennél a negyedszázados évfordulóánál. Nem zajos ünnepléssel, hanem önmagához és Somogyi Pálba is méltóan: a szeretetnek igazi melegségével kívánja köszönteni őt enél a mértőid jelzőnél, elismerését és háláját akarván leróni huszonöt év nagy munkájának önzetlen teljesítéséért.

Az ünneplés kereteinek és tartalmának megbeszélése céljából tegnap az egyház tanácstermében bizalmas értekezlet tartatott, melyről tudósítók következőleg számol be:

Jelen voltak: Simonffy Imre kir. tanácsos főgondnok, Kiss Albert, K. Tóth Kálmán, Dicsőfi József lelkészek, Dóczy Gedon felsőleányiskolai igazgató, Sinka Sándor, Balogh Ferenc, S. Szabó József főiskolai tanárok, Kazinczy Gábor, Pénzes Sándor, dr. Márton Kálmán, Csobán József Hódy Béla és dr. Varga Lajos presbyterek. Az értekezlet örömmel és lelkesedéssel vette tudomásul a ritka és valóban megható évfordulónak közeledtét és elhatározta, hogy Somogyi Pál negyedszázados főjegyzőségét megünnepeli. A részletek végrehajtása iránt K. Tóth Kálmán elnöklete alatt Kazinczy Gábor, dr. Varga Lajos, Jeney Szabó Miklós és Hódy Béla tagokból álló bizottságot küldött ki és elhatározta, hogy a jubiláris ünnepély február 9-re kitűzött presbiteri díszközgyűlés keretében fogja megtartani.

Színház.

MŰSOR:

Szombaton: Varázskeringő operette bérlet-szünet, jog a „C” bérletké.

Vasárnap délután: Josette kisasszony bohózat bérlet-szünet.

Vasárnap este: Varázskeringő operette kis bérlet.

* **A varázskeringő** tegnapi előadása zsufolt nézőtér előtt folyt le. Általában az idei szezonban ez az egyetlen énekes ujdonság képezhet művészi eseményt, a darab pazar kiállítása és a pompás előadás révén. Horváth Kálmán a darabban éppen úgy egyik legjobb szerepéhez jutott, mint Lónyay Piroska, akinek a zenés kisasszony egyik legjobb alakítása. Zilahy Gyöngyő hangja főerőssége az ensemblének, csodás művészi izlés nyilatkozott meg gyönyörű toalettjeiben is.

* **A varázskeringő** harmadik előadása ma lesz színházunkban. E kedves meséjű s fülbemászó zenéjű operette két első előadása a közönséget teljes mértékben meghódította s így az állandóan műsoron fog maradni. A mai előadás főszereplői ugyanazok, mint az előző két előadáson.

* **Vasárnapi előadások.** Vasárnap két előadás lesz Délután 3 órakor Josette kisasszony a feleségem, ez a kedves kis bohózat kerül színre, ugyanabban a szereposztásban, mint az esti előadások alkalmával. Este kis bérletben A varázskeringőt adják negyedszer.

* **A Carmen operához** 15-20 kis fiú szükséges a karba, kik énekelni is tanulnak. Akik résztvenni óhajtanak jelentkezzenek délelőtt, vagy este 6-8-ig a rendezői irodában.

VILLAMOS SZÍNHÁZ.

Az Uranus mai új műsora. 1. Karikatura rajzoló művész. (Bohózat.) — 2. A kis halász leány. (Dráma.) — 3. Brazíliaiak Párisban. (Bohózat.) — 4. A gyermekéret. (Dráma.) — 5. Az iker fivérek. (Bohózat.) — 6. Amerikából Európába. (Tanulságos.) Műsorváltozás fentartva. Előadások este 6

7, 8 és 9 órákor. Helyarák mint rendszeren. Holnap vasárnap délután 3 órától este 11-ig és hétfőn este 6-10-ig. Itt először! Nagy szenzáció! „Az égő Wrackol” óriási hajókatasztrófa Gibraltárnál. Főbb részletei: 1. A hajó felrobbanása. 2. A hajó kigyuladása. 3. A hajó roncsai. 4. A mentések stb. Azonkívül kitűnő ujdonságok, kellemesen szórakoztató képek.

Hírek a főiskolából.

Ifjúsági hírek.

— január 25.

(Saját tudósítónktól.) Főiskolánk két akadémiai fakultásán a félévi kollokviumok január 2-ától kezdődőleg tartottak napjainkig. Ez idő alatt akadémiaink ifjúsága kevés kivétellel s megelégitő eredménnyel tették le a vizsgáikat. A pót- és javító-kollokviumok március hó első napjaiban tartatnak meg.

A második szemeszter a főiskolán hivatalosan február 1-én veszi kezdetét. Ezt megelőzőleg a beiratkozások január 20-tól 28-ig ejthetők meg. Rektori engedéllyel a beiratkozási határidő február 10-éig hosszabbítható meg. A második szemeszterben püspöki engedéllyel beiratkozni nem lehet. A félév megnyitása ünnepélyes formák között február 1-én délelőtt lesz az akadémia VI. számú termében, mely alkalommal a múlt esztendői főiskolai és Csokonai-köri irodalmi pályázatok eredménye is kihirdetettik.

A főiskolai gyorsíró egyesület a múlt év nyarán Szegeden tartott nemzetközi gyorsírásversenyen nyert díjait most kapta meg. Az egyesület a versenyen bronzérmeket és elismerő oklevelet nyert. Oklevelet nyertek az egyesület tagjai közül: Venetiánér Sándor 3. éves hittanhallgató, Erdős Károly 3. éves hittanhallgató, Székely Jenő 2. éves joghallgató, Vass Károly g. VIII. oszt. és Sinay Gábor g. 7. oszt. tanuló.

A Hittanszaki Önképző-Társulat választmányára is kitézte az évi pályatételét a következőkben: 1. Vitakérdés: Jelen egyházi szervezetünk megfelelő-e a presbiteri rendszernek, vagy nem? 2. Révész Imre élete és művei. 3. Ézsaiás próféciája 11. fejezetének exegézise. 4. János evangéliuma 6. fejezetének 24-58. vers exegézise. 5. A négy főbb keresztény egyház urvacsorai tana. 6. Urvacsoraszót utáni egyházi beszéd. 7. Köznap reggeli imádság. Pályázati határidő április 1. Pályaművek a H. J. T. titkárhoz adandók be.

Akadémiánkon az új bölcsészeti tanszék professzorai a második félévben a következő tárgyakat adják elő: dr. Papp Károly előadásai: A protestáns kor epikus költészet (folytatás). Fejezetek a képzőművészetek történetéből. A magyar nyelv eredete és rokoni. Stilisztikai gyakorlatok (szeminárium). — Dr. Flók Károly előadásai: Latin syntaxis gyakorlatokkal. Vergilius Bucolica Georgica. Sophokles Oidipos Colonosban. Szanszkrit nyelvtan olvasmányokkal (folytatás). Ezenkívül dr. Szeremley Béla, a bölcsészeti tudományok doktora, debreceni gimnáziumi tanár, rendkívüli előadásokat tart a Görög-szobrászat főbb alkotásai címen.

Harc a tuberkulózis ellen.

A német fővárosból olyan hír érkezik, mely alkalmas arra, hogy a szenvedő emberiség örvendezzen, vagy legalább is új reményt merítsen a régi romjain. Arról van szó, hogy a tuberkulózis gyógyíthatatlanságáról szóló tétel túlhaladottnak, legyőzöttnek tekinthető már.

A boncasztalon az elhaltak tüdejében sokszorosan betakart, elmeszesedett, vagyis teljesen meggyógyult tuberkulotikus góccokat találtak és a tuberkulotikus betegeken tett klinikai tapasztalatok a betegség

kezdeti stádiumában való gyógyíthatóságát örvendetesen megerősítette. Most már csak arról van szó, hogy a betegségi folyamat tuberkulotikus karakterét oly korán ismerjék fel, amilyen korán csak lehet.

Minden orvos tudja, hogy diagnózist miképpen kell csinálni. Kikopogtatja, meghallgatja a mellkast. Azonban a kopogtatás és meghallgatás éppen a tuberkulózis kezdeti stádiumában nagyon sokszor csüdtörtököt mond.

Az orvosi tudomány tisztában van azzal, hogy a vizsgálatot végző orvos a hallgatóság és kopogtatás közben bizonyos módon félrevezethetik és csalódhatik. És éppen ez a végzetes dolog, amikor fölveszi a harcot a szörnyű betegség ellen.

Ezért tehát gondoskodni kellett új vizsgálati módszerről, amelyeket a gyakorló orvos a legegyszerűbb módon alkalmazhat. Arról van szó, hogy a tuberkulotikus megbetegedés gyanúja alatt álló páciens szemébe csöppentsen az orvos egy cseppet a tuberkulin-oldatból, hogy legalább huszonnégy óra lefolyása alatt megtudja az orvos, tuberkulotikus beteggel van-e dolga, vagy sem?

Ez a metódus, mint fentebb jeleztük, igen egyszerű és ami még előnyösebb, teljesen veszélytelen. Elvben Koch Róbert fölfedezéséhez fűződik ez a módszer és azon alapszik, hogy a tuberkulotikus beteg a tuberkulózis-bacillus mérgeire reagál. Az új módszer ezt a reagálást elkerüli. Csak helyi reakció következik be, vagyis azon a helyen, ahová a tuberkulincsepp esett, a szemén kicsi gyulladás formájában, mely néhány nap alatt elmúlik.

Francia és német orvosok kísérleteztek már ezzel a módszerrel és teljes eredményt értek el. Persze voltak esetek, amikor ez a reakció nem bizonyított kellőképpen. De tulnyomó esetekben pozitív eredménnyel járt ez.

Miután a berlini tudósítás szerint arról van szó, hogy idejekorán megállapítható a tuberkulotikus betegség, ezért ez az új módszer mindenesetre egy lépést jelent előre felé abban a harcban, melyet az orvosi tudomány folytat a kornak betegsége ellen.

Hogy az elmeszesedési folyamatot miképpen idézik elő, arról egyelőre a tudósításban nincs szó. Bizonyos, hogy a szanatóriumi kezelés erre az eredményre nem vezet. Szanatóriumokban generális kezelésnek vetik alá a betegeket és nem individuális kezelésben részesítik őket. Már pedig, ha van betegség, amely individuális kezelést követel, úgy ez a tuberkulózis. Enélkül nincs és nem is lehet eredményes a harc a tuberkulózis ellen.

Amíg minden beteget egy kalap alá vesznek, amíg mindenkit — tekintet nélkül a betegség individualitására — egyforma eljárásnak vetik alá, addig nem is lehet álmodni igaz eredményről.

A szanatóriumi kezelést is mindenképp meg kell változtatni.

L. Nagy Bálint aranylakodalma.

Egy népszerű polgár örömtünnep.

— január 25.

(Saját tudósítónktól.) Debrecen városának egy löszgyökeres, nagy népszerűségnek örvendő polgára tartja ma aranylakodalma sok-sok tisztelői s kiterjedt nagyszámú rokonsága körében hűséges hitvesével.

L. Nagy Bálintot felesleges külön bemutatni a debreceni közönség előtt. Megtestesülése ő a polgári erényeknek, felesége pedig a magyar hitveseknek, nagyasszonyoknak.

Egyszerű, magyaros polgár-pár a Nagypár. És mindenkor ott találtuk Debrecen jóra irányuló társadalmi mozgalmában mindkettőjüket. Híres dísznótoraikat városunk főúri világa is meglátogatta s híre esett annak, mikor gróf Degenfeld József főispán korában grófnő leányaival meglátogatta L. Nagy Bálint vendégszerető házáat évről-évre, ama híres torok idejében.

L. Nagy Bálint és felesége nagy pártolói voltak a színművészetnek s másfél évtized óta mindennapos látogatói a debreceni színháznak. Nem harmadnapos bérlők, hanem mindennap ott találjuk őket a színházban, amelynek előadásai igaz, lelki gyönyörűséget nyújtanak a népszerű polgárpárnak.

Érdekes és jellemző rájuk nézve, hogy a debreceni színeszet száz éves jubileuma alkalmából Rákosi Viktor, a kiváló magyar író a „Budapesti Hírlap” tárcarovatában emlékezett meg L. Nagy Bálintról.

A mai örömtünnep alkalmából ott fogja maga mellett találni L. Nagy Bálint és hűséges párja, a debreceni nemzeti nagyasszonyok mintaképe, tisztelőinek és rokonságának nagy seregét s mindkettőjüket el fogják halmozni sok-sok jókívánságokkal.

Hírek.

A „Debreceni” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

A debreceni szabadiskola.

A második oklusz.

— január 26.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni szabad iskola ismeretterjesztő, kulturális előadásait újból megkezdte, hogy a társadalomra fontos és szükséges eszméket minél tágabb körben elterjesse. Működésébe belevonta tudományos életünk legkiválóbb erőit, hogy egyrészt értékesebbé tegye előadásait, másrészt pedig érdekesebbé válják a hallgató közönségre nézve. A rendkívül érdekesnek ígérkező tanfolyam tanrendjéből a következőket közöljük:

Január 26-án vasárnap délután 4-5-ig. A homokkerti ref. olvasó-egylet termében. A váltó, az adó és a telekkönyv. Előadó: dr. Csáthy Dezső.

Január 28-án kedden délután 6-7-ig az ipartestület dísztermében. A modern dráma. Előadó: Oláh Gábor főiskolai könyvtáros.

Január 29-én szerdán délután 6-7-ig az ipartestület dísztermében. A magyar alkotmány. Előadó: dr. Jászi Viktor.

Január 30-án csütörtök délután 6-7-ig az ipartestület dísztermében. A szocializmus. Előadó: dr. Kovács Gábor.

Február 2-án vasárnap délután 4-5-ig. A homokkerti ref. olvasó-egylet termében. A váltó, az adó és a telekkönyv. Előadó: dr. Csáthy Dezső.

Február 3. Hétfő d. u. 6-7-ig. Az ipartestület dísztermében. A szellemi művelődés élettana. Előadó: dr. Pilitz Samu, nagykanizsai kir. törvényszéki orvos.

Február 4. Kedd d. u. 6-7-ig. Az ipartestület dísztermében. A moderna dráma. Előadó: Oláh Gábor.

Február 5. Szerda d. u. 6-7-ig. Az ipartestület dísztermében. A magyar alkotmány. Előadó: dr. Jászi Viktor.

Február 9. Vasárnap d. u. 4-5-ig. A homokkerti ref. olvasó-egylet termében. A váltó, az adó és a telekkönyv. Előadó: dr. Csáthy Dezső.

Február 9. Vasárnap d. u. 3-4-ig. Az ipartestület dísztermében. A nemi betegségek. Előadó: dr. Gálbory Sámuel, orvos.

Február 10. Hétfő d. u. 6-7-ig. Az ipartestület dísztermében. Kosmetika. Előadó: dr. Brunner Lajos, orvos.

— **A tanyai iskolák gondnokságának ülése.** Az állami tanyai iskolák gondnoksága a hónap utolsó hétfőjén szokta megtartani ülését s így e hó 27-én délután 4 órára hívja össze Kovács József polgármester, a bizottság elnöke a január havi ülést.

— **Az építkezési bizottság ülése.** Az építkezési bizottság ma délután 4 órakor ülést tart a városháza kistanácstermében, melyen a városzabályozás kérdésének tárgyalását fejezik be.

— **A csütörtöki felolvasó esték** második ciklusa f. hó 30-án kezdődik. Ezen felolvasó estékre bérletjegyek is kaphatók. Öt egymásután következő estére szóló bérletjegy ára 2 korona. Régi bérletjegy elvételére a rendkívül nagyszámú új jelentkezőkre, tisztelettel felhívjuk a régi bérletjegy, hogy bérletjegyüket legkésőbb hétfőn estig Mihálovits Jenő gyógyszerárban okvetlenül kiváltani sziveskedjenek, mert az ez ideig ki nem váltott bérletjegyek már hétfőn este az új jelentkezők között fognak kiosztani. A csütörtöki felolvasó estét rendező bizottság.

— **Kenézy Gyula gyászja.** Bársony István, a kiváló író, a hivatalos lap szerkesztőjét súlyos csapás érte. Édesatyja, Bársony János nyolcvanhat éves korában Budapestien meghalt. Az elhunytban Kenézy Gyula dr. apósát, Illés Gyula jegyző pedig sógorát gyászolja. Bársony János holttestét Debrecenbe hozták s az itteni családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

— **Jubileumi ünnepély.** A Debreceni Főiskolai Lapok fennállásának 50 ik évfordulóját az ifjúság nagyszámú jubileumi ünnepség keretében üli meg, mely ünnepély március második felében telette díszes és értékes programmal a Bika dísztermében fog lezajlani. Az ünnepély zavartalan előkészítésének érdekében a kombinációkat még nem árulják el. A díszes program már csaknem teljesen kidolgozott állapotban van s lázasan készül a rendezőség, hogy ünnepélyét minél nagyobb anyagi és erkölcsi siker koronázza. Szabó Istvánnak ez alkalomra írt költeményét már meg is zenésítette dr. Széll Kálmán orvos, a kiváló komponista s a melodramát a színtársulat egyik drámai szerepkörben mozgó nőtagja fogja elszavalni. — Oláh Gábor, a kiváló poéta „Szerkesztenek a fiuk” címmel 1 felvonásos víg életképet írt, melynek szereplői városunk urleányai közül: Riesz Eliz, Nánássy Gabi és Rajecz Annus urleányok, továbbá Venetianer Sándor, Szabó István, Pánczél József és Hajdu Árpád akadémiai hallgatók. A fényes ünnepély végleges műsorát lapunk későbbi számainak valamelyikében közöljük.

— **Birkózó verseny.** A debreceni gazdasági akadémia Sport-Egylete által, a magyarországi összes gazdasági akadémiaik részvételével, 1908. január hó 26-án, a Debreceni Torna-Egylet tornatermében birkózó és súlyemelő versenyt tart. Belépti díj: I-ső rendű ülőhely 2 kor., II od rendű ülőhely 1 kor., állóhely 60 fill., karzat 40 fill. Kezdeté délután 3 órakor. Előmérkőzés ugyanaznap délelőtt 9 órakor a Pallagon.

— **Kigyulladt háztető.** Tegnap délelőtt 10 órakor teljes felszereléssel vonultak ki derék tűzoltóink. Tüzet jeleztek. A ménteleppel szemben levő kis koromsma teteje gyulladt ki. Kupfenstein Dávid koromsma tulajdona ez a ház. A tűz azonban szerencsére oly kisméretű volt, hogy a tűzoltóságnak alig akadt dolga. Pár perc alatt lokalizáltak a tüzet s a tűzvizsgálatot is nyomban megejtették. Megállapították a kárt, amely elenyészően csekély és rájötttek arra is, hogy a tüzet gondatlanság okozta. A rendőrség bevezette a vizsgálatot.

— **Ellopták a kabátját.** A Csillag-utca 54. számú házában lakik Kocsis József nyomdászszolgá. Kocsis tegnap reggel pár percre kiment az udvarra. Ezt a rövid időt használta fel valami szemfüles tolvaj, besurrant a lakás nyitva hagyott ajtaján s elvitte onnan Kocsis Józsefnek 20 korona értékű fekete téli kabátját. A téli felső nélkül maradt nyomdászszolgá kis kabátban ment fel a rendőrség bünyügyi osztályára s ott jelentést tett az esetről. A rendőrség az ismeretlen tolvaj ellen azonnal megindította az eljárást.

— **Gyengélkedők,** a fejlődésben vagy tanuláznál visszamaradt gyermekek, vörsgények, bágyaltak és idegesek, kimerültek, könnyen hevülékeny és fiatalon kimerült felnőttek nagy eredménnyel használják erősítőül a dr. Hommel-féle Haematogent. Az étvágy megjön, a szellemi és testi erő gyorsan emelkedik és az idegrendszer erősödik. Kérje tehát mindenki kifejezetten a valódi dr. Hommel-féle Haematogent és ne vezesse magát félre az utánzatoktól. — Kapható a gyógytárakban.

— **A Royal nagykávéház** előkelő családok és társaságok legkedveltebb találkozó helye. Buffet nagy választékban. Mindennap elsőrangú zene. Tisztelettel Hauer Bertalan.

Tisztviselők a biztosítóintézetek ellen.

Vörös plakáton tiltakoznak.

Vasárnap pedig nagygyűlésen.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, január 24.

A szervezkedések korszakát éljük. Minden szakmabeli tőke szervezkedik a maga érdekében és szervezkednek az emberek is, akik a tőkét szolgálják: az alkalmazottak és a munkások. Az utóbbiak szervezkedése mindig eredményesebb a hivatalnokokénál. A hivatalnokok nálunk még mindig könnyen pótolhatók oly elemekkel, ha szakismeretük nincs is, de van hozzávaló intelligenciájuk. Azért nem is lehet hivatalnok-sztrájkot csinálni nálunk.

A munkaadók elleni elkeseredés nagyon nagy már, ha a hivatalnokok ki az utcára viszik az ügyüket.

Ezt eszelekedték meg most a biztosítási tisztviselők. Vörös nagy plakátokon adják a publikum tudására, hogy a kényerük veszedelmében van.

A hang, amelyen ezt teszik, forradalmi. Kétségbeesetten vadoznak a gazdag biztosítási intézeteket, amelyek kezét fogták az osztrák biztosító intézetekkel, arra a célra, hogy tisztviselők követeléseit, amelyeket az élelem- és lakásdrágaság tesz szükségessé, megakadályozzák.

A közönségre apellálnak, amelynek zsurján nagygyűlést időben biztosító-intézeteknél. Kérik a nagyközönség támogatását.

A plakát szószerinti szövege ez:

Biztosítási tisztviselők!

Kartársak, kartársnők!

Magántisztviselők!

Az osztrák biztosító társaságok a legnagyobb magyar biztosító társaságok bevonásával karöltött kötések egymással. Titokban, csendesen, egymás között jött létre ez a megdöbbentő megállapodás, hogy guzsba kösse a hivatalnokot, akinek verejtékes munkájáért amúgy is nyomoruságos bér jut.

Azt akarják elérni vele, az idegenből idezzakadt biztosítási tőkésnek, hogy a tisztviselőt, ha a drágaság a nehéz életviszonyok és a folyton növekvő terhek sulya alatt mozdulni vagy a jajnak hangot adni merészel, kacagva lökhessenek ki az utcára. Az elbizakodottak rettenetes játéka ez. Védtelen tisztviselőkkel szemben még sohasem nyilvánult meg a munkaadóknak ilyen példátlan erkölcsetelen és vérlátó cinizmusa. Védekezünk kell.

Január 26-án d. e. 11 órakor a New-York-kávéház souterrain helyiségében nyilvános gyűlést rendezzünk.

Tárgy a biztosítási intézetek kartellja a tisztviselők ellen. A szónok Adolf Broczy az osztrák biztosítási tisztviselők elnöke lesz.

A Magyarországi tisztviselők egyesülete.

Távirat és telefon.

Elfogadták az ujjonc javaslatot.

Budapest, január 24. A képviselőház Nagy György és Jekelfalussy miniszter felszólalásai után az ujjonc megajánlásáról szóló javaslatot általánosságban és részleteiben elfogadta.

Az igazságügyi bizottság ülése.

Budapest, január 24. Az igazságügyi bizottság ma délután Holló Lajos elnökielte alatt ülést tartott, melyen végrehajtási eljárásról szóló javaslatot egyhangulag elfogadta.

Bülow lemondási híre.

Páris, január 24. Bülow herceg német birodalmi kancellár a Petit Parisien berlini levelezőjének kérdésére, hogy mi igaz az ujságoknak reája vonatkozó lemondási híreiből, a következőleg válaszolt:

— Hogy én beadnám a lemondásomat? Megvallom, hogy nekem eddig erre sem alkalmam nem volt, sem szándékomban nem állott.

A hírlapíró ama megjegyzésére, hogy a parlamenti helyzetet nagyon nehéznek tartják, Bülow ezt felelte:

— Megengedem, hogy a helyzet nem éppen könnyű. De hát elég ok ez arra, hogy mindent abba hagyjak vagy hogy engem egykettőre elbocsássanak, mint ahogy ezt bizonyos ujságok állítják.

A kancellár e szavakkal elbocsátotta az ujságírókat.

Öngyilkos százados.

Kézdivásárhely, január 24. Silberger Mór százados ma itt agyonlötöte magát a miatt, mert nyugalmazni akarták.

Marokkó.

Fez, január 24. Kittani, a lakosság bujtogatója beszédet mondott, amelyben kijelenti, hogy Európától, melynek lakói nincsenek egyetértésben, nem kell tartani. Franciaország elleni meg fogják akadályozni, hogy nekünk kárt okozzon. A franciák és spanyolok csak hajókat

küldhetnek, nincs azonban joguk, hogy belügyeinkbe avatkozzanak. Casablankát nemsokára vissza fogjuk foglalni. A franciáknak csak kisebb töredéke kíván hódító politikát Marokkóban. El Mrani az összes kikötővárosok kormányzóihoz, valamint a tangeri kormányzóhoz levelet küldött, amelyben utasítja őket, hogy még forradalom és emberáldozatok árán is Muley Hafidot szultánná proklamálják. Csak azok az európaiak, kik Muley Hafidot elismerik, maradhatnak majd Marokkóban.

Fez, január 24. Chergui Mohamed, aki Raizuli foglyait Tangerbe vitte, utasítást kapott, hogy az utjába eső törzseknek vigye meg a parancsot, hogy Muley Hafidot szultánná proklamálják. A törzsek hajlandók e parancsot teljesíteni.

Megszökött leány.

Pozsony, január 24. Hunyadi Ferenc hivatalnok megszöktette a nagyon szép H. Franciska 17 éves szőke leányzót. A pozsonyi rendőrség telefonjelentése szerint a szökevények Budapestre mentek a tegnapi este vonattal. Hunyadi egy levelet írt a leány szüleinek és azzal fenyegeti őket, hogy abban az esetben, ha üldöznék, agyonlövi a leányt és magát is.

Josipovic fia meghalt.

Budapest, január 24 Josipovic horvát miniszternek 15 éves fia ma meghalt.

Életunt oselédleány.

Budapest, január 24. Hoson Juli 18 éves oselédleány Kossuth Lajos-utca 4. szám alatti szolgálati helyén szerelmi bánatában marófogot ivott. A mentők a Rókus-kórházba szállították.

Az ellopott Van Dyk-kép.

Berlin, január 24. Az ellopott Van Dyk-kép ügyében még a következőket jelentik Brüsszelből:

Az ellopott képet az Artoisba vezető uton börtöndbe elzárva egy főzélékkereskedőnek adták át azzal a megbízással, hogy vigye egy meghatározott helyre Brüggebe, hol azt megbízója ismét át fogja tőle venni. A főzélékkereskedőben ez gyanút keltett és a hatóságokhoz fordult. A kép átadója a kitűzött helyen nem jelent meg. A tolvaj tudvalevőleg több levéllel a courtriai községi előljáróságokhoz fordult azzal az ajánlattal, hogy a képet 300 koronáért visszaszármaztatja. Az előljáróság a közoktatásügyi kormányval folytatott megbeszélés után hajlandónak mutatkozott rá, hogy az ajánlatot elfogadja.

Meggyilkolt uri nő.

Máramarossziget, — január 24. Máramarosszigetről jelentik, hogy özv. Kirchner Arminné, dúsgazdag magánzónót tornyai lakásán meggyilkolták és kirabolták.

Mindennap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre 3 korona. Megrendelhető Arany János-utca 2.

Közgazdaság.

Áru- és értéktőzsde.

— január 24. —

Budapesti gabonatőzsde.

Változatlan árak mellett elkelt (50 kilogrammonként) 4000 mm. buza. A többi változatlan.

A határidőüzlet.

A határidőüzlet eleinte lanyha volt, később fedezésre mérsékelt forgalom mellett megszilárdult.

Az árak 50 kilogrammonként.

	Kezdeti	Változás
Buza áprilisra 1908	1259	1268—1262
Buza októberre	1264	1272—1271
Rozs áprilisra	1079	1075—1079
Rozs októberre	916	922—921
Zab áprilisra	—	—
Zab októberre	823	825—824
Tengeri májusra	701	705—704

Esarnok.

Asszony-szerelem.

A „Debreczen“ eredeti regénye.

(Folyt.)

15

Meghívtak még néhány férfit, — csak úgy minden aktualitás nélküli összejövetelre. Tamás Gida azonban, mikor kezét esőkolt Annának, az ő lassu tempójú beszédmodorával döcögötte monda:

— Tehát tyukverőre, ha a lakzin annak idején ott nem lehottunk.

Gyula bácsi, — az egész világ Gyula bácsija, — szinpadra pózba vágta magát s krakógó varjuhangján patetikusan szavalt:

— Az égi frigy... Az égi frigy... Az égi frigy...

Köhögési roham fogta benn a többit a vén korhelyben.

Tamás Gida meg Gyula bácsi utolsó tipikus alakjai valának a negyvenes évek faluzó, mindig jókedvű, nevető arcú medvéinek, akik nélkül nem eshetett meg lakzi, keresztelő, népnep hét vármegyében.

Őket már megérte a civilizáció szele, Tamás Gida voltaképpen fiskális volt. Gyula bácsi meg negyven esztendőig vándor színész. De már öregek valának mind a ketten.

Tamás Gida ötven felé járt, a vén komédiás meg tul volt a hatvanon.

Gida olykor-olykor vette a nyakába valami ügyes-bajos embernek a perét, azt kijárta, azzal vége volt, Gyula bácsi meg a csekélyke nyugdíjából élt.

Mindig veszekedtek s mindig jó pajtások maradtak.

S nagy korhelyek valának mind a ketten.

Dacára ennek, volt bennük valami rokonszenves vonás.

Talán a tudományos képzettség, talán a poézisre hajló kedély.

Módfelett elűtöttek a konvencionális korhelyektől, poézis és hangulatos kedély lakozott bennük.

István sokat elmulatott tréfás ötleteiken, megszerette őket óriási hibáik mellett.

A Szentannay-leányok — négy koros hölgy, akik nem lankadó kitartással üzték a férjvadászatot — az apjuk védőszárnyai alatt vonultak be.

Az öreg Szentannay Jónás ur, aki dacára tömérdek éveinek, csodálatos ifjui lelkesedéssel tudott hódolni a nőknek, ő nevető orcákkal toppant be a társaság közé.

— Hozom a csirkéimet — kiáltott fel, fenséges bókot csapva Anna előtt.

A koros hölgyek majd elájultak erre, szégyenkeztek, pirultak, — sohasem tudták megszokni az öreg e „lágvortjait“, amint ő nevezte, — s nagy kő esett le a szívékről

mikor Jónás ur boldogan ölelgette keresztalkasul Tamás Gidát, meg Gyula bácsit.

No ő e nem szakad most tőlük. — Egy csomó ismerős férfi, néhány asszony, sutogó leány, itt volt mindenki, — Ubul György nem jött ki.

Anna pedig őt várta. Unta, módfelett unta ezeket az embereket. Közönségeseknek, némileg ostobáknak látta e pillanatban őket, minden érdekesség nélkül, bár a legtöbbje originalis egyéniség volt — s mind mulatóságos.

Hisz mulatni akartak István meg Anne, mikor összeállították a meghívottak névsorát, derős órákat óhajtottak szerezni, frisséget és korlatlan vidámságot vágytak látni.

Anna most úgy találta, hogy rossz kedve van.

Komoly volt s gondolkodó, e napját az álmodozásnak, méléző révedezésnek szerette volna szentelni.

Romantikus lelke a csöndet vágyta, — avagy az Ubul György szenvedő szavait hallani...

Kisső meglepődött azon, hogy Györgyre gondolt, de később egészen természetesnek találta s bosszankodott, sőt mintha gyűlölni kezdte volna azért, hogy el nem jött, mikor ők hívták, — ő Anna.

Magában megjegyezte, hogy Istvánnak nincs izlése a társaság megválogatásában, korhelyeket, meg buta fajankókat vezet be ide, akik parlagiak cseppet sem mulatóságosak most, minden eredetiségük dacára.

Meg az asszonyok!

Szeretett volna mulatni azon, hogy a Szentannai leányok micsoda bazilikus pillantásokkal fogadják az apjukat, avagy Tamás Gidát, meg a vén komédiást, ha feljük közelednek.

Ezek közül egyik sem férjnek való s csak elfoglalják őket a számbavehető udvarlókól. Ilyen volt Kakas, ez a felig hülye, bámész földes ur, aki rettenetes szórakozottságában egészen elfeledkezett olykor mindenről és a leányoknak a trágázás lényegéről beszéltetett, — de mily áhíatosan lehet ezt is hallgatni Kakas Jánosnak arcából, ahol valami bozótta vetemedett nyílásból olykor piszkos fekete fogak látszanak, mert Kakas János negyvenhét éves, van egy pár hold földje és eléggé férjnek való.

(Folyt. köv.)

Ingatlanok forgalma.

Veres László veszi a debreceni 8758. sztkvben foglalt 6 hold 600 négyszögöl ondódi földet Németh Jánosné és társaitól 6000 koronáért.

Kecskés Mihály és neje veszik a debreceni 9623. sztkvben foglalt 282 négyszögöl majorsági földet Veres Bálint és neje Erdei Juliánától 3250 koronáért.

Kulcsár Károly veszi a debreceni 7448. sztkvben foglalt 300 négyszögöl csapókeri szőlőt Székely Károly és neje Keresztés Bertától 3800 koronáért.

Balog Dezső és neje Váradai Róza veszik a debreceni 4150. sztkvben foglalt Bercesényi-utca 40. sz. házat özv. Kiss Lajosné és társaitól 5600 koronáért.

Barna Tamás és neje Szigeti Mária veszik a debreceni 5617. sztkvben foglalt 1250 négyszögöl sestakeri szőlőt Szabó Lajos és neje Zsög Emilától 8200 koronáért.

Kiadja: a „Debreczen“ Hirlapkiadó Vállalat Részvénytársaság.

Utcai

lapelárusítók

felvétetnek a kiadóhivatalban:
Debreczen, Arany János-utca 2. sz

Ha pénzkölcsönre van szüksége forduljon!

Klár Andor

bankirodájához DEBRECZEN, Miklós-utca 23. sz.
Telefon 445. sz.

Használjunk kizárólag

Bocskay-Crémét,

mely felülmulja az összes ilyen gyártmányokat.

Kapható:
minden jobb fűszer- és di-
vátáru kereskedésben.

Delphin ivóviz-szűrők raktára.

Hygenikus szempontból is ezélszerű a

gőz-morogépet

beszerezni.

Mángorló-, facsaró- és dagasztó-gépekkel együtt raktáron van

Sesztina Lajos vaskereskedésében

Debreczen, Piac-utca 23. szám. 837

Nem talál sehol

oly választékot őszi és téli

KEZTYÜKBEN

sérvkötők, haskötők, kötszerek, valódi francia-, amerikai különlegességekben, mint

Schön Sándor

kesztyű, kötszer és orvosi műszertára DEBRECZEN,
Piac-utca 12. szám. Stenczinger ház.

772

Naponta friss SZIMON-féle

Szultán-keverék Pörkölt-kávé

1. számú kilója K. 5.—, 2. sz. kl. K. 4'60, 3. számú K. 4.—, 4. számú K. 3'20, 5. számú K. 2'80. Pörkölésre csakis a legkiválóbb és tiszta ízű kávékat használom. Vidéki rendeléseknél csomagolás ingyen; 5 klg. vételénél bérmentve.

Szimon István

főüzlet: BUDAPEST, Váci-körút 12. Fióküzletek: Váci-körút 60., Teréz-körút 23.

Dávidházy Kálmán és Társa

könyvkötészet, diszműkészítés és dobozgyár.

Debreczen, Fűvészkert-utca 9. sz.

Nagyméretben kibővített könyvkötésztünk és diszműves műhelyünk mellett ajánjuk a mélyen tisztelt közönség figyelmébe legújabbban berendezett

dobozgyárunkat,

hol a kereskedők, gyárak részére szükséges áru dobozokon kívül csukrászati és gyógyszerészeti dobozok mindenféle kivitelben megrendelhetők és gyári árban gyorsan készíttetnek. A közönség számára gyakran szükséges csomagoló-dobozok egyenként is kaphatók.

14—16 éves

kiutó fiúk havi fizetésel felvétetnek a kiadóhivatalban: Arany János-utca 2-ik szám, (Hungária kávéház).

ALAPITTATOTT: 1876-ban.

SCHMIDT S. Elvállal mindennemű hangszer és zongorák javítását és hangolását, ugyanígy szintén gramofon és fonográf javítást.
DEBRECEN.

A téli alkalomra

felhívjuk az igen tisztelt fogyasztó közönséget valódi Orosz tea nagy választékban érkezett különlegességekre és kiváló finom teasüteményekre, valamint valódi Angol, belföldi rum és tisztán kezelt borainkra, u. m. Budai, Sashegyi vörös, Magyar, Rizling, Leányka, Somlyai, Neszmélyi Magyar asszu, Magyarádi stb. — Dus választék színházi és csokoládé bonbonokban. — A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve vagyunk kiváló tisztelettel

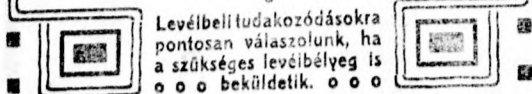
Szepessy Dezső és Társa
Kossuth-u. 17. Színházzal szemben.

865

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija: 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

□ □ Apró hirdetések előre fizetendők. □ □

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg is beküldetik.

Nagy jövedelmű sütőde két nagy kemencével azonnal kiadó. Cim a kiadóban.

Ügyvédi vizsgára teljes sikerrel, igen gyorsan előkészíték. Cim a kiadóban. 1317

Eladó nyaraló és nyaralónak való szőlő a nagyerdei köruton. 1306

Nagy gyakorlattal bíró, reáliskolát és gimnáziumot végzett joghallgató, polgári, reáliskolai vagy gimnáziumi tanulók tanítását elvállalja. Kitűnő eredményről felel. Cim a kiadóhivatalban.

Jó forgalmu üzlet T.-Lőkön a fő-utcán 20 éve fennálló fűszer- és vegyes üzletemet trafik és italmérési engedéllyel ugy üzleti, mint lakási berendezésekkel, kedvező feltételekkel családi körülmények végett azonnal átadom. Bővebb felvilágosítást nyerhet a tulajdonosnál Friedmann Márton T.-Lök. 1290.

50—90%-os rendkívül leszállítás Fűvészkert-utca 14. sz. alatt. Mielőtt karácsonyi vagy bármily aláalmi ajándékot vásárolna, el ne mulassza felkeresni a Harmathy könyvkereskedését Fűvészkert-u. 14. Díszművek, regények, ifjúsági könyvek, diszkótésű szelvények, Révész, Tompa, Szász, Dobos, Hock imakönyvek, zeneművek, szakácskönyvek; Emlék, képeslap és bélyegalbumok, finom magy., francia levélpapírok, családi dobozok, képeslapok, olaj aquarel és vízfesték dobozok, festővásznok, ecsetek, asztali tentatartók, zsebkések, zsebirók, egészségi szivarkahüvelyek, hegedűfelszerelések, karácsonyfadiszek s még sok fel nem sorolt ajándéktárgyak, dus választékban, most rendkívül árszállítással kaphatók. Könyvjegyzék ingyen.

3—4 szobás lakás Szappanos-utca 16. sz. alatt kiadó. Értekezhetni ugyanott.

Villamos

felszerelési cikkeket, műszereket gyárt és árusít legelőszöbben a debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat.

FÖLDVÁRI L.
Kossuth-utca 1.
Telefon 168. sz.

Eladó ház. Kossuth-utca 69. számú ház 30 köblös ondódi földdel és tanyával, vagy ezek nélkül azonnal és kedvező feltételek mellett. Bővebbet Széchenyi-kert 48. sz. alatt Papp László tulajdonossal.

Fiatl házaspár, kik egy jönevű grófnál hosszabb ideig szolgáltak, megfelelő állást keresnek. A feleség szakácsnénak vagy gazdaszónynak alkalmazható. A férj elfogad irodaszolgai vagy pénzbeszedő állást is, esetleg óvadékkal. Cim a kiadóban.

Május 1-re 3—4 szobás, fürdőszobás modern lakást keres gyermektelen házaspár. Sürgős értesítés! Cim a kiadóban. 1263

50 katasztrális hold föld a Nagyelepen eladó. Értekezhetni lehet a tulajdonossal Timár-utca 24.

Kanári madarak finom változatos hangfutamokkal éneklők, olcsón beszerezhető Péterfia-utca 26.

A Mezőgazdasági Bank

mint szövetkezet.

DEBRECZEN, Piac-u. 38. sz. (főposta mellett).

Kölcsönöket

folyósít kezességi jótállás, betáblázás, életbiztosítási kötvény vagy értékpapir fedezet mellett.

Debreczen 1908 január hó.

Az igazgatóság.

Dalmatin a legjobb rovar és féregirtó 20, 30 és 50 f. szab. dobozban.

Dalmatin takarékoság szempontjából rendkívül célszerű és a gummi-fecskendővel fölősléggessé teszi. Használatban kitűnő hatásáért és egyszerű kezeléséért kedveltségnek örvend.

Dalmatin minden fűszer-kereskedésben kapható. Főlerakat: 531

Stella vegyészeti-gyár

LEDERMANN D. Budapest, VII. Ne-felejtés-utca 39.

Villamos világítás és erőátvitel.

Fényes világítás a dr. Wolfram lámpákkal. Lakások, kávéházak és vendéglők, üzletek, kirakatok részére. Berendezések szolid és a legkiválóbb szakszerűséggel készülnek. T. e. megrendelőknek a Dr. Just Wolfram lámpákat félárban adom. A legjobb hazai gyártmányu Motorok nálam rendelhetők meg. Telefon, szobacsengő bevezetések jutányos áron 802

Fazekas Imre

Villamos-Világítási és Erőátviteli Vállalat, az egyesült izzólámpa villamossági r. t. képvisellete. Iroda és raktár Piac-u. 77. Telefonsz. 567.

Debreczen sz. kir. város könyvnyomda-vállalatánál.

Donogan és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Óriási szőnyegraktár.

Függönyök, ág- és asztalterítők, linoleum, bőrvásznak, flanel takarók. Valódi perzsa szőnyegekben óriási választék!

1267

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótetek, csillárok és szerelvények dus váiasztóka.

Telefon szám: 568.

1063

A farsangi idényre!

Csipke

ruhák

Fillet tüll- és Csipke-szövetek ruhabevonásra és bluzokra CHINÉ GÁZOK, MADEIRA HIMZÉSEK, Belépők, Estélyi köpenyek, Legyezők nagy választékban kaphatók

Bosznay J. és Társa

divatáruházában

Debreczen, Kossuth-u. 5.

László Zsigmond állatorvosi rendelő irodája

nagy és kis állatok részére.

Foganatosít helyben és vidéken:

! **Allatvizsgálatokat, védő-**

ojsásokat, heréléseket tu-

berkulinozási eljárásokat,

állatbiztosításokat, állat-

állományok rendszeres

évi felügyeletét, kosmeti-

kai operatiókat.

Debreczen, Csapó-u. 30.

Telefon 558. szám.